

DUGOSELSKA KRONIKA

GODINA IV

DUGO SELO, 25. XI 1971.

Cijena 1,00 Din

Broj 47

GLASILO DRUŠTVENO-POLITIČKIH ORGANIZACIJA OPĆINE DUGO SELO

28. studenoga održat će se u Prečecu i Lipovcu proslava 30. obljetnice prve značajne oružane akcije moslavačkih partizana — Tom prigodom otkrit će se i spomen-ploča

Proslava »vatrenog krštenja«

Na željezničkom mostu preko rijeke Lonje u Prečecu i Lipovcu kraj Dugog Sela održat će se 28. studenog svečana proslava 30. obljetnice prve značajnije oružane akcije moslavačkih partizana. Tom prigodom Ivan Pokas — Bosi, jedan od preživjelih sudionika akcije, govorit će o njenom značaju i otkriti spomen ploču koju je izradio Mirko Bračun, kipar iz Zagreba, također bivši moslavački partizan. To je odlučeno na zajedničkom sastanku predstavnika boraca općina Ivanić-grad i Dugo Selo.

Proslava će početi u 11 sati prijepodne ispred trgovine u Lipovcu prigodnim govorom i otkrivanjem spomen ploče. Na proslavi će pored sudionika akcije, stanovnika općina Iva-

nić-Grad, Dugo Selo i nekih moslavačkih općina sudjelovati i građani Lozovika iz SR Srbije. Ivanić-Grad i Lozovik već duže vremena surađuju i izmjenjuju prijateljske posjete svojih građana.

Poslije podne u 17 sati u Domu kulture u Ivanić-Gradu održat će se svečana akademija koja je posvećena 50. obljetnici osnutka KPJ u Ivanić-Gradu, zatim 30. obljetnici ustanka naroda Jugoslavije i Hrvatske. Akademija će se održati također u čast prve oružane akcije partizana na tom području i Dana Republike. Kako saznajemo, u programu će sudjelovati kulturno umjetnička društva iz Ivanić-Grada, Lupoglava i Lozovika.

POSEBNA PAŽNJA POLOŽAJU POLJOPRIVREDNIKA

O ustavnim promjenama na Općinskoj konferenciji SSRNH Dugo Selo

JAVNA RASPRAVA OCIJENJENA POZITIVNO

Članovi Općinske konferencije SSRNH Dugo Selo raspravljali su, zajedno sa predstavnicima Skupštine općine, o rezultatima javne rasprave vođene na području općine Dugo Selo o promjenama u Ustavu SR Hrvatske.

Nepodijeljeno je mišljenje da rasprava o ustavnim amandmanima, vođena na ovom području, nije značila puko preporučavanje predloženih promjena. Naprotiv, rasprava je temeljena na shvaćanju da su amandmani političko-pravna osnova daljeg i bržeg razvoja naše socijalističke zajednice na temeljima samoupravlja-

nja, te znače naš budući život i uvjete u kojima ćemo živjeti i raditi — rečeno je na tom sastanku.

Iako su u središtu pažnje javne rasprave i kao osnov rasprave bili nacrti amandmana, rasprava je vođena i o nizu drugih aktualnih društvenih pitanja.

Konstatirano je da je rasprava vođena u radnim organizacijama, mjesnim zajednicama, sindikalnim organizacijama, skupštinskim tijelima, organizacijama SK i organizacijama Socijalističkog saveza. Zajednički nosilac rasprave bili su Savez komunista, Socijalistički savez, Sindikat i Skupština općine, ulazeći zajednički u organizaciju rasprave. Jedinstvo organizacije dalo je stoga i rezultate.

Pozitivno je ocijenjen i onaj dio javne rasprave usmjeren na određena pitanja daljeg razvoja sustava. Tako je u javnoj raspravi posebno raspravljeno položaj zdravstvenog osiguranja, radnika i poljoprivrednika. Posebna rasprava o tome vođena je u Domu zdravlja u Dugom Selu.

U Zavodu za mentalno zaozlostalu djecu Stančić raspravljano je o amandmanu XIX koji se odnosi na pitanje socijalne zaštite i ukazano na nedovoljnu razvijenost tog amandmana.

Položaj odgoja, obrazovanja, znanosti, kulture i umjetničkog stvaralaštva bio je, pored općih rasprava, predmet posebnih sastanaka u Osnovnoj školi Dugo Selo i Osnovnoj školi u Rugvici.

Posebna pažnja poljoprivrednicima

Općina Dugo Selo po sastavu stanovništva još je uvijek poljoprivredna općina. Njezin je položaj, međutim, specifičan. To stoga što se više od 50% zemljišta nalazi u društvenom vlasništvu i što znatan broj ljudi iz poljoprivrednih domaćinstava radi i u poljoprivrednim i nepoljoprivrednim radnim organizacijama.

Na području općine postoje jake društvene organizacije u poljoprivredi — »Agrokombinat«, Institut za oplemenjivanje i proizvodnju bilja, Poljoprivredna zadruga itd. U ta-

kvoj situaciji jedna od perspektiva individualnog poljoprivrednog proizvođača na području općine Dugo Selo je kooperacija sa poljoprivrednim radnim organizacijama. Dosadašnji tretman individualnog poljoprivrednog proizvođača u kooperaciji nije bio zadovoljavajući. Zbog toga je promjenama Ustava nužno dati pune garancije zemljoradniku — kooperantu za jednaki društveno-ekonomski položaj, kao što ga imaju ostali radni ljudi. Treba mu osigurati pravo da se koristi rezultatima svog rada kao proizvođač i kao samoupravljač, osigurati mu puno učešće i punu ravnopravnost u kooperativnoj proizvodnji i u cjelokupnoj raspodjeli koja iz kooperacije proističe — zaključak je na osnovi rezultata vođene rasprave.

Zdravstveno i mirovinsko osiguranje poljoprivrednika

Problem starijih domaćinstava među poljoprivrednicima postaje sve oštriji, sve izraženiji. Istaknut je zahtjev da se razmotri mogućnost što hitnijeg rješenja mirovinskog osiguranja poljoprivrednika. Razmotreni su i problemi zdravstvenog osiguranja i individualnih poljoprivrednih proizvođača.

Ustavna jednakost i u pogledu mirovina

Konstatirano je da su i članovi Udruženja penzionera učestvovali u javnoj raspravi sa posebnim osvrtom na probleme mirovinskog osiguranja. Istaknut je zahtjev da se ustavnim odredbama onemogućiti dalja nejednakost u mirovinskim primanjima istih kategorija radnika samo zbog toga što su umirovljeni u različito vrijeme.

Dopuniti amandman o zaštiti boraca

Općina Dugo Selo dala je u toku rata više od 1900 boraca. Konstatirano je da su članovi SUBNOR-a i Saveza rezervnih vojnih starješina aktivno sudjelovali u vođenim raspravama. Smatra se da amandmanu XX treba posvetiti punu pažnju i jače naglasiti dužnost (Nastavak na str. 3)

Dvojica preživjelih sudionika akcije na Lonjskom mostu: Stjepan Barilić — Vago (u sredini) i Ivan Pokas — Bosi u razgovoru s našim suradnikom Ivicom Crnilcem

Snlmo: S. KLICAN

DRUŠTVENO-POLITIČKE ORGANIZACIJE I SKUPŠTINA OPĆINE
DUGO SELO — ČESTITAJU SVIM GRAĐANIMA KOMUNE DUGO SELO

Dan Republike 29. studeni 1971.

Proslavimo svečano 30. godišnjicu ustanka i revolucije našega naroda u Prečecu

Partizanski juriš na Lonjski most u Prečecu

Dana 28. 11. 1971. god. održava se svečana proslava 30 godišnjice ustanka naroda našega kraja kao i prve partizanske akcije na željeznički Lonjski most u Prečecu. Ovu je akciju izvršio partizanski odred »Sloga« noću između 23. i 24. 12. 1941. god. Kada danas slavimo ovu godišnjicu i ovu akciju, moramo se sjetiti također i onih naših drugova kojih više nema, ali koji su u našim mislima prisutni na ovakovim proslavama u slobodnoj zemlji. Neka im je vječna slava i hvala! Mi koji smo ostali, mo-

članovi SKOJ-a, te Ivanja Riječka i Leprovica. Već 1941. g. dijelovi Sisačkog odreda, koji je formiran 22. lipnja 1941. god., nalaze se u selu Preseki gdje vrlo značajnu ulogu igraju u pripremanju i širenju ustanka Skubić Ivan-Posavec, Vranić Ivan Iskra, Vranić Marica i drugi, te stari komunist i rukovodilac Kokot Stjepan iz Dugog Sela.

Dijelovi toga odreda su se također nalazili i u selu Ježevu. Prvi komandant Zagorskog partizanskog odreda, učitelj Tomica Radić, već se u

8. Srac Stjepan iz Ostrne,
9. Sović Tomo iz Opatinca,
10. Pokas Ivan iz Opatinca,
11. Srak Branko iz Dugog Sela,
12. Santek Mato iz Opatinca,
13. Skubić Ivan iz Preseke,
14. Vranić Ivan iz Preseke,
15. Vranić Marica iz Preseke,
16. Turčinec Josip iz Opatinca
17. Skubić Mato iz Preseke.

Koliki je broj svih onih koji su učestvovali u revoluciji, taj je daleko veći nego je to službeno evidentno. Danas imademo 1345 članova Saveza boraca, a gdje su oni koji su umrli i poginuli ranjeni, ubijeni u Jasenovcu i drugim logorima u zatvoru itd. To su stotine i stotine, gledajmo naše spomenike i grobove. Ti grobovi danas upozoravaju i govore. Narodni heroj Stjepan Bobinec Sumski također je iz Dugog Sela, njegova kuća bila je također jedan od štabova revolucije gdje smo se svi sastajali i otkuda smo odlazili na teške i odgovorne zadatke.

Veliki je također broj onih koji su već odmah u početku 1942. godine prišli k oslobodilačkom pokretu i aktivno se borili u njegovim redovima.

Odluka o ustanku i formiranju partizanskih grupa i odreda donesena je na sastanku koji je održan 27. 7. 1941. god. na Tandarićevoj livadi blizu Ivanić-Grada na kojem su sastanku prisustvovali predstavnici iz područja Čazme i kotara Dugo Selo. Sastanku je također prisustvovao i član CK KPH, Stjepan Kenđel-Sijedi.

Drugi sastanak okružnog komiteta održan je 8. rujna 1941. god. u selu Prkosu. Ovoj sjednici prisustvovao je dr. Pavle Gregorić kao i delegati Čazme, Kutine i Dugog Sela. Pošto su sve pripreme izvršene i uređeno sklonište za prvi partizanski odred na Koprčić Brdu, koje se nalazi na području Moslavačke gore, obaviješteni su članovi okružnog komiteta da mogu slati u odred sve kompromitirane drugove kao i one koji se nalaze u ilegalnosti. Tokom mjeseca prosinca 1941. god. prešli su u Moslavačku goru slijedeći drugovi:

1. Alojz Volinec-Sloga,
2. Mato Svetličić-Svijetli,
3. Ivan Miletić-Brada, svi iz Sarampova Gornjeg.
4. Karlo Remenar-Čibo iz Križa,
5. Ivan Pokas-Bosi,
6. Josip Turčinec-Tuk,
7. Stjepan Barilić-Vago,
8. Mato Santek-Crni,
9. Stjepan Srac-Malča, svi iz Opatinca kotar Dugo Selo,
10. Ivan Muškon-Neža iz Ostrne i
11. Vinko Golubić-Golub iz Velike Gorice.

Taj je odred 14. prosinca 1941. god. položio zakletvu i izabrao vojno političko rukovodstvo. Za polit komesara izabran je Alojz Volinec-Sloga, za zamjenika Mato Svetličić-Svijetli, za sekretara partijske organizacije Ivan Miletić-Brada dok je za komandanta bio izabran Ivan Pokas-Bosi, inače bogati napredan seljak, svi iz Opatinca, kojima nije trebalo da idu u borbu obzirom na njihove materijalne mogućnosti, ali su ovi drugovi svjesno ostavili svoja polja, svoje domove svoje obitelji i djecu, svoje radionice da bi kao svjesni članovi komunističke partije počeli veliku, ali slavnu oslobodilačku borbu naših naroda. Nitko se od ovih drugova nije nadao da će preživjeti, ali su u jednom bili sigurni da ćemo pobijediti i da će oni koji ostanu i koji će doći slobodno i sretno živjeti u socijalističkoj domovini. Ovaj je odred bio sastavljen od 9 radnika-zanatlija, 6

seljaka, jednog službenika, a svi su bili Hrvati.

Odred je zadesila velika tragedija kada je nesretnim slučajem teško ranjeni sekretar okružnog komiteta i član CK KPH Hrvatske Alojz Volinec-Sloga, organizator i politički komesar ovog odreda, umro iste noći u kući Petrlića na Koprčić Brdu.

Partizanski odred došao je iz Koprčić Brda u selo Opatinac gdje je razradio plan napada na Lonjski most kod Prečeca kojega je čuvala domobranska posada. Ovaj se most nalazio na vrlo važnoj saobraćajnici između Zagreba i Beograda kuda su dnevno prolazili vojni transporti.

Partizani su bili smješteni u Prečecu i to kod Crnić Ivana, kovača, i Crnić Josipa, te kod Franje Novosela koji ih je i noću 23. prosinca 1941. god. vodio u napad na Lonjski most. Noćni juriš izvršen je između 23. i 24. prosinca 1941. god. gdje su iskoristili šum teretnog vlaka, prerezali telegrafске žice i na jurišu zauzeli bunkere, a neprijateljska posada

šaju ubijen, tom prilikom pao je naš 1 drug. Razoružanim vojnicima dali smo upute o našoj borbi, te su sa oduševljenjem rekli: »Hvala vam samo smo sretni, možemo našim kućama, mi smo silom ovamo dotjerani.«

U ovoj borbi partizani su izgubili mladog druga i omladinca člana SKOJ-a Andriju Sačarića — Malog iz Garešničkog Brestovca, a poginuo je također i domobran Mijo Sostarec (izvještaj kotarske oblasti Čazma broj 4 od 2. 1. 1941. god. original u muzeju Moslavine u Kutini.)

Ova je akcija imala vrlo veliko značenje ne samo za ovaj naš kraj za Posavinu za Moslavinu nego i za čitavu Hrvatsku, jer se o toj akciji pričalo od sela do sela i od grada do grada, jer zna se da je ona tiha propaganda važnija nego sve moguće novinstvo u koje obično naši ljudi buš puno ne vjeruju. Ova je akcija odjeknula u narodu, a također i u redovima neprijatelja koji je odmah počeo represalije misleći na taj način likvidirati o-

Nosioci partizanske spomenice i to: stoje: 1. Turčinec Josip, 2. Muškon Ivan, 3. Ban Đuro, sjede: 1. Stjepan Barilić, Vago, 2. Papa Stjepan, 3. Sović Tomo.

žemo biti ponosni na narod našega kraja koji je već odmah 1941. god. stupio u oružanu borbu protiv okupatora i domaćih izdajnika. Ustanak je u našoj zemlji počeo u vrijeme kada su oklopne njemačke divizije osvojile Evropu i kada su jurile ruskim ravninama prema Moskvi. Učenim vojnim strategima i političarima bilo je jasno da se goloruk narod protiv čelika ne može boriti, ali bila je u našoj zemlji jedna snaga i njezini iskusni i odlučni kadrovi koja nije tako mislila, nego koja je organizirala ustanak i revoluciju i borbu golorukog naroda protiv okupatora. Bila je to komunistička partija Hrvatske. U to vrijeme u Evropi nije postojao nikakav organizirani otpor, ali su zato naši partizani i sinovi ovoga naroda išli iz juriša u juriš, da bi tako i u noćnom jurišu između 23. i 24. 12. 1941. god. zauzeli željeznički most na rijeci Lonji u Prečecu.

Značajnu ulogu u pripremanju organizacije ustanka u našem kraju imale su organizacije Komunističke partije Preseke, Ježeva, Opatinca, Dugog Sela, posebno članovi koji su bili vezani sa Zagrebom kao i

ljetu 1941. god. nalazi ilegalno u Dugom Selu kod Đuke Kosaka-Gvozdena koji je također jedan od organizatora ustanka, tamo u onoj maloj drvenoj kućici preko puta zdravstvene stanice. Već na početku 1942. godine imademo organizirane udarne grupe koje vrše razne akcije na našem području i to u Preseki, Božjakovini i vrlo veliku i značajnu SKOJ-evsku i partijsku organizaciju u Dugom Selu. U daljnjim fragmentima pokušat ću opisati detaljnije sve značajne događaje i ljude koji su na našem području djelovali od 1941. do 1945. god., kako to obično činim u našim prilozima.

Mislim da je vrlo značajno ovom prilikom napomenuti koliko imade drugova koji su nosioci partizanske »spomenice 1941. god.« s područja bivšeg kotara Dugo Selo; to je prilično velik broj, evo njihovih imena:

1. Ban Đuro, iz Oborova,
2. Barilić Stjepan iz Opatinca,
3. Đakman Barica iz Ostrne,
4. Papa Stjepan iz Leprovica,
5. Muškon Ivan iz Ostrne,
6. Lončar Martin iz Prečeca,
7. Srac Đuro iz Opatinca,

Slavna partizanska udarna grupa. U ležećem stavu: 1. Bastalec Ivan — poginuo, 2. Pajser Đuro, iz Oborova, poginuo u Ostrni 1943. god. Prvi red koji sjede: 1. Sever Stjepan, 2. Harambaša Stjepan, 3. Simek Tomo, 4. Ožbolt Ivan, 5. Pavlič Josip, 6. Kelin Slavko, 7. Domiter Mijo i 8. Vandek Mato, drugi red koji stoje: 1. Šimunc Ivan, 2. Ivančan Stjepan, 3. Kolar Drago, 4. Predavec Zlatko, 5. Potočki Zvonko, 6. Juraković dr. Josip.

Molim drugove i drugarice čija imena nisu ovdje naznačena da nam ih oni koji poznaju jave, meni osobno, ili tajniku Općinskog odbora Saveza boraca Dugo Selo.

Naš je narod u narodnim nošnjama doputovao vlakom u Zagreb 1941. god. da bi posjetio ranjene partizanske borce u bolnici na Rebru. Ovo je doček na Zagrebačkom glavnom kolodvoru i u prvom planu vidi se dr. Josip i Mira Juraković

je pokušala zaustaviti juriš, ali se pred odlučnim partizanima morala povući i razbježati. Tom prilikom su partizani zarobili 9 pušaka, 300 metaka, prvi puškomitraljez »brnac«, 6 vojničkih deka, 3 šatorska krila i 8 šinjela. Evo originalnog izvještaja iz te akcije koji se čuva u muzeju Moslavina u Kutini. (Podaci: Zbornik Moslavine).

»Odred Sloga« akcija 23. XII t. g. razoružao vojničku stražu na Lonjskom željezničkom mostu u Prečecu, kotar Dugo Selo. Plijevanje 9 pušaka 1 puškomitraljez, 300 metaka, 6 vojničkih deka (čebadi) 3 šatorska krila, 8 šinjela. U vaktarnici gdje je bila... ama vojnička straža sa vakterom polupana je telefonska aparatura i pokidane žice i polupana zloglasnikova (poglavnikova op. p.) slika. Jedan od vojnika domobrana odupro se je te je na samom poku-

slobodilački pokret i prikazati ga kao četnički, ali čitav svijet je znao, a pogotovo ovi naši ljudi da Hrvati vode ove borbe za jedno pravednije društveno i političko uređenje za socijalizam, a pod vođstvom Komunističke partije Hrvatske. Mi smo isprali ljagu s hrvatskog imena koju nam je pokušao nametnuti neprijatelj, jer su se pravi Hrvati uvijek nalazili u prvim redovima borbe za slobodu, tiho i dostojanstveno se borili i time dali velike žrtve za slobodu i nezavisnost SR Hrvatske i Jugoslavije, za socijalizam, za bratstvo i jedinstvo svih naših naroda.

Neka je slava svima drugovima i drugaricama koji su pali za velike ideale socijalizma, a neka mi oproste oni živi i mrtvi koji nisu ovdje spomenuti, to ću učiniti u fragmentima.

Srak Branko

osiguruje borbu i njihovu znanost iz

Pre ne n-polož zaklju već si općin garar općin dija i ne. U ljalo da o ravni orgar smisl stiti mogu u mj

Poz tivno sprav ksa c ma nja k prorr nih SSRJ sjedr kog na j Selu. Na no je

Uč k

»Dan štam

gostu Vam šeg tako jema tu (a udu milij kiva

sret smo nju

topli nost mi s ličnc

prist uvje vjed nji r je m sam da o Jugo tomu stan

drag drug velik moju

štam — o

u va mter gost: Sela

O ustavnim promjenama na Općinskoj konferenciji SSRNH Dugo Selo

(Nastavak s 1. str.)
osiguranja posebne zaštite borcima NOR-a, žrtvama rata i njihovim obiteljima, kao dužnost koja ne trpi odlaganja ni iz kojih razloga.

O položaju općine

Predložene ustavne promjene nedostatne su u pogledu položaja općine rečeno je u zaključku rasprave. Trebalo je već sada više kazati o položaju općine, jer bi to bila punija garancija budućeg tretiranja općine i buduće podjele funkcija između Republike i općine. Ustavnim promjenama valjalo je potpunije nego do sada odrediti osnovni samoupravni položaj i pravo na samoorganiziranje u općini. U istom smislu bilo je potrebno učvrstiti i samoupravni položaj i mogućnost samoorganiziranja u mjesnoj zajednici.

Positivno je ocijenjeno aktivno učešće zastupnika u raspravi, te je pozdravljena praksa da se o aktualnim pitanjima drže i posebna predavanja kakva su u vezi s ustavnim promjenama održali predsjednik Gradske konferencije SSRNH Drago Božić i predsjednik Organizaciono političkog vijeća Sabora Jure Ivezić, na javnoj tribini u Dugom Selu.

Na kraju sastanka zaključeno je da se rezultati javne ra-

sprave mogu sažeti tako da se naglasi da je u raspravi data puna podrška nacrtima amandmana u skladu sa zaključcima IV Konferencije SKH, jer omogućavaju punu afirmaciju radničke klase kao osnovne snage u našem društvu, jer polaze od neotuđivog prava radnih ljudi da u osnovnim organizacijama udruženog rada stječu dohodak i da na osnovi svog rada odlučuju o sredstvima i poslovima društvene reprodukcije, jer omogućuju da se Republika konstituirala kao nacionalna država i kao samoupravna socijalistička zajednica koja se temelji na takvom položaju neposrednog proizvođača kojim se ostvaruje njihova odlučna uloga u cjelokupnom društvenom životu. U okviru naših mogućnosti — rečeno je u raspravi — dali smo doprinos da predložene promjene odraze ovaj povijesni trenutak naše sadašnjosti, trenutak koji se zasniva na snazi i kontinuitetu naše revolucije, na snazi slobodne zemlje, slobodnog čovjeka samoupravljača, trenutak koji smo sami stvorili, koji je ujedno potka onih tokova u budućnost, koji će polazeći sa platforme CK SKH, što će reći Titove misli, vjerno odraziti sadašnju političku situaciju u našoj komunij, u Hrvatskoj, raspoloženje, interese i stremjenja radničke klase, svih gra-

đana Socijalističke samoupravne Hrvatske, dobrovoljno udružene s ostalim narodima i narodnostima u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji.

Seminar mladih komunista u Umagu

Gradska konferencija SK, Gradska konferencija Saveza omladine i Komitet SK prigradskih općina organizirali su seminar mladih komunista u Umagu. Seminar je trajao od 11. do 14. studena 1971. godine. Sudjelovali su mladi članovi SK iz Kutine, Ivanič-Grada, Zeline, Sesveta, Dugog Sela i drugih općina, odnosno sveukupno 15. Seminar se odvijao tri dana u obliku predavanja, diskusija i pitanja. Predavanja su bila cijeli dan, to jest, prije i poslije podne. Rasprave na seminaru su se uglavnom odnosile na promjene u političkom sustavu Jugoslavije i promjene u Ustavu SR Hrvatske. Predavanja su obuhvatila i program privrednog razvoja grada i zagrebačke regije, te ostvarenja zaključaka V konferencije GK SKH Zagreb. Osim ovih tema karakterističnih za našu unutrašnju politiku i na zadatke CK i SO, održano je predavanje o međunarodnoj političkoj situaciji i o položaju i ulozi Jugoslavije. Jedna od vrlo interesantnih tema za mlade članove SK bila je «crkva i religija» u samoupravnom društvu. Svi mi koji smo prisustvovali ovom seminaru, vrlo smo zadovoljni i možemo zahvaliti organizatorima da su nam pružili i omogućili da se upoznamo sa svim onim pitanjima za koje je živo zainteresirana omladina i mladi članovi SK. Zato je posebno i bila tema s kojom su bili oduševljeni mladi komunisti, a to je uloga i zadaci saveza omladine u novim društvenim promjenama.

Na kraju seminara održana je veoma plodna panel — diskusija u koju su bili uključeni gotovi svi prisutni.

Mladi članovi SK diskutirali su vrlo iskreno i otvoreno, iznosili probleme koji su interesantni kako za njihovu tako i za ostale općine.

Po završetku rada seminara upućeno je pozdravno pismo drugarici dr Savki Dapčević-Kučar, predsjedniku CK SKH u kojem je izražena spremnost mladih da kreću putem što ga zacrtava CK SKH i SKJ.

Seminaru je iz naše općine prisustvovalo 20 omladinaca i veoma nam je žao što neke organizacije SK nisu poslale ni jednog svog člana.

Smatramo da bi ovakvih seminara trebalo biti daleko više kako bi se mladi međusobno zbližili i aktivno krenuli u rješavanje problema našeg društva.

Zaključke sa ovog seminara objavit ćemo u jednom od slijedećih brojeva našeg lista »Dugoseljske kronike«.

Mrvoje Medimorec

Održana Konferencija SK u „Naftaplínu“ Dugo Selo

4. 11. 1971. godine održana je godišnja izborna konferencija SK »NAFTAPLINA« u Dugom Selu, jedna među prvima na području dugoseljske komune. »Naftaplín« održava konferencije nešto ranije, jer je sinhronizirao iste sa godišnjom skupštinom sindikata i SO tako da sva tijela, odnosno novo izabrana rukovodstva stantaju u isto vrijeme.

Od ukupno 44 zaposlena na ovom radilištu »Naftaplina« 20 njih su članovi SK što pokazuje da organ stalno vodi računa o svom proširenju i pomlađivanju. Kratak izvještaj o radu organizacije podnio je dosadašnji sekretar Mato Ražuč.

U referatu su iznijeti uspjesi koje postiže ovo radilište, koje će među prvima i ove godine izvršiti svoj plan proizvodnje i to već polovicom ovog mjeseca. Uz dosta napora i bo-

roći se sa nedostatkom sredstava, pogotovo za uvoz opreme, poneki puta nedostatnih najosnovnijih rezervnih dijelova bilo je teško održati proizvodnju na prošlogodišnjem nivou. Zaleđeni, osobni dohoci rekao — je u diskusiji Ivan Kućinec — uzrok su nezadovoljstva naših radnika i često destimulans za postizanje još većih uspjeha u R.J., a i u čitavom kolektivu.

Konferenciji je također prisustvoval sekretar OK SK Pavao Skrllec koji je među ostalim rekao da je zadovoljan sa suradnjom između organizacije SK »Naftaplina« i OK SK Dugo Selo, te da je komitet SK zadovoljan radom ove organizacije.

Za novog sekretara organizacije izabran je Ivan Kućinec, operater proizvodnje, KV radnik na ovom radilištu.

Delegacija Privredne komore Zagreba posjetila Dugo Selo

Dugo Selo — zajednička industrijska zona

Delegacije privredne komore Zagreba koju je predvodio tajnik komore Ljubo Pincetić, posjetila je u utorak Dugo Selo gdje su članovi delegacije razgovarali s privrednicima ove općine. Prije razgovora predstavnici zagrebačke privredne komore obišli su jutro u pratnji predsjednika općine Dugo Selo ing. Marijana Sketa, neke radne organizacije i veća gradilišta na području općine.

Na sastanku kojem su za predstavnike komore prisustvovali i privrednici Dugog Sela, rukovodioci prehrambene pod. »Elektromlin«, Turističko-ugostiteljskog pod. »Budućnost«, Komunalnog poduzeća »Progress«, zatim »IN-

KA« i »Gorice«, koji će svoje kapacitete preseliti u Dugo Selo, upoznali su goste sa stanjem i planovima razvoja radnih organizacija. Rečeno je da poduzeća uspješno posluju, da ima mogućnosti za rješavanje vodovoda, prometnica...

Sve to govori u prilog tome da će područje općine Dugo Selo biti zanimljivo za industriju Zagreba koja traži novi životni prostor. Posebno je bilo riječi o povezivanju i suradnji već postojećih dugoseljskih privrednih organizacija s većim poduzećima u Zagrebu kako bi se specijalizirala proizvodnja, smanjili troškovi i ostvarili veći dohoci.

L. Crnić

Učesnik narodnooslobodilačke borbe kod nas drug Ponietcki Tadeusz

Javio nam se između ostalog jednim pismom povodom »Dana borca« i zamolio nas da ga objavimo u našoj lokalnoj štampi.

Evo što on piše:

Dragi drugovi!

Je mi neizmerno drago, da nakon mog povratka iz Jugoslavije opet se mi pruži prilika javljenja i ujedno izražavanja Vama mog ogromnog zadovoljstva i mojih impresija iz našeg ponovnog zajedničko-drugarškog susreta u kojem je isto tako sačesivovala moja familija.

Naš zajednički susret u obliku naročito — svečanog prijema i prekrasnog poklona uz neizmerno — značajnu posvetu (dedikaciju što ste Vi dragi drugovi u ime Vašeg Saveza udruženja boraca NOR-a i Vašem lično — meni i mojoj familiji pripremili, je to zaista prerasl naše sve moguće oćekivanje.

Ja i moja familija još doživljavamo naš zajednički susret kao i neobično svečano — prijateljski doček, tako da smo do danas dana jednostavno ostali u velikom oduševljenju i u velikoj impresiji.

Mi smo od Vaše strane doznali toliko mnogo srdačnosti, toplini i prijateljstva da naprosto ne nalazimo riječi zahvalnosti i izraze velikog poštovanja za ono sve dobro, što smo mi stranci — Poljaci od Vašeg Saveza udruženja i od vas lično na svakom koraku osjećali.

Posebno je mi naročito drago, da su ovom prilikom bile prisutne moje djeca, koja je imala mogućnost se direktno uvjeriti u to sve što sam im na temu Jugoslavije prije pripovijedao. Za vrijeme ih boravka, su imali priliku vidjeti ondašnji ratni položaj, istorijske značajne mjesta i spomenike. To je mi bila želja, da to im još u mojem životu pokazem, pa sam sretan, da to mi je bilo moguće. Potpuno sam uvjeren, da oni sad posjeduju svoj realan pogled na ratnu prošlost u Jugoslaviji i na današnji rezultat izgradnji socijalizma a u tome na procvat Vaše socijalističke zemlje i sadašnji visoki standart života u Jugoslaviji.

Vašem Savezu udruženja boraca NOR-a i Vama lično dragi drugovi još jednom najlepša i najsrdačnija hvala na drugarškom susretu i prijemu. Sasma posebno primite moju veliku zahvalnost za jako prijazan i srdačan odnos prema moje familije.

Primite također drugaršku zahvalu za smještenje u vašoj štampi mog pisma prilikom proslave »Dana borca«. Vaš gest — od vaše strane plemenitost, a za mene velika počast.

U to ime želim vama lično mnogo uspjeha i zadovoljstva u vašem počastno — društvenom radu i u ličnom životu u interesu još boljeg procvata vaše Socijalističke Republike Jugoslavije i vašeg Saveza udruženja boraca NOR u Dugom Selu.

Srdačno i drugarški vas pozdravlja vaš drug i prijatelj Jugoslavije

Tadeusz Ponietcki
sa familijom

Umirovljenici o sebi

Prema evidenciji na području komune Dugo Selo, broj umirovljenika kreće se oko 1600. Među njima je veći broj čl. SKJ i pripadnika NOR-a. Nažalost, od tolikog broja u Udruženje je učlanjeno svega 711 umirovljenika, dok su oni sa većim mirovinama van Udruženja. Ovo je konstatirano i na našoj godišnjoj skupštini.

Udruženje ima i svoju kasu uzajamne pomoći, te sudionika 403 umirovljenika. Do 1970. godine isplaćivali smo po smrtninu s. d. 20.000, a od 1970. isplaćujemo s. d. 40.000. Cilj nam je da KUP-i, služi svojoj pravoj namjeni, pa zato tražimo što veći broj sudionika.

Naše je Udruženje zainteresirano da dođe do vlastite si, prostori je, pošto je sadašnja ispod svake kritike. Kao organizacija voljni smo sudjelovati moralno, fizički i materijalno zajedno s ostalim političko-društvenim organizacijama ovoga mjesta u izgradnji odgovarajuće zgrade za sve koja bi služila isključivo u društvene svrhe. mislim da bi ovakvom akcijom našli na podršku svih naših građana, a napose predstavnika društveno-političkih organizacija.

Umirovljenici, a koji do sada nisu članovi našeg Udruženja, te ujedno i sudionici KUP-i, sa stanom su i prebivalištem na području komune Dugo Selo, bilo bi poželjno i ovome Udruženju bi mnogo doprinijeli da postanu članovi našega Udruženja.

Ujedno podsjećamo sve one drugove koji su već do sada čl. Udruženja i sudionici KUP-i, a nisu redovito platili oba dvije članarine da to učine što prije.

Također preporučamo našim umirovljenicima, a koji to do sada nisu, da se redovito na naš list »Glas umirovljenika i invalida rada« SRH koji nas upoznaje o našem radu, zadacima, problemima i svim promjenama u našem mirovinskom sistemu.

Kancelarija našega Udruženja smještena je u dvorišnoj zgradi iza »Restaurana« Dugo Selo, ulaz iz Dimitrović ulice. Radi ponedjeljkom i petkom od 7 — 12 sati i tamo se mogu dobiti sve potrebne informacije.

Predsjednik Udruženja umirovljenika i invalida rada Općine Dugo Selo, Obučina Mile

Malo priznanje za velika djela dobrovoljnih davalaca krvi

Od 365 dana jedne duge godine, jedan jedini dan 25. X posvećen je dobrovoljnom davanju krvi, čovjeku plemenita srca, humanih osjećaja, taj dan je posvećen čovjeku koji dobrovoljno poklanja svoju krv da spasi život znana ili neznanca nesrećenog čovjeka.

Da li se može više pokloniti od svoje vlastite krvi? Da li se može nešto uzvišenije učiniti nego spasiti život čovjeka?

Nemoguće je nabrojiti koliko je života spašeno poklonjenom krvi dobrovoljnog davaoca, koliko je bolesnih i nesrećenih osoba vraćeno u život svojoj porodici, koliko je nejake djece usrećeno spašenim životom roditelja i koliko je osoba vraćeno na radno mjesto. Nemoguće je sumirati koliko je radnih dana vraćeno društvu i koliko je kapital za društvenu zajednicu povratka spašenih i izliječenih osoba na radno mjesto. To su rezultati dobre volje dobrovoljnog davaoca krvi.

Ti plemeniti ljudi dolaze obilježena lica, tiho i skromno sa najtoplijim ljudskim osjećajima po pet, deset i petnaest puta da poklone svoju krv sa željom da pomognu da spase život nesrećenom čovjeku.

Nema riječi ni slova kojima bi se mogla izreći ili opisati zahvalnost za njihova velika djela, a ti ljudi dobre volje i plemenita srca u svojoj skromnosti su zadovoljni sa dvije tople i iskrene riječi HVALA VAM i simboličkom značkom priznanja za višestruko davanje krvi.

Općinski odbor Crvenog križa Dugo Selo podijelit će i ove godine dobrovoljnim davaocima krvi sa područja Općine Dugo Selo značnice priznanja za višestruko davanje krvi i to:

Zlatne značnice priznanja za 10 davanja krvi:

1. BALOG ANA
Lukarišće
2. DIVAN BOŽENA
Dugo Selo
3. JOVANOVIĆ IVAN
Dugo Selo
4. KUČAR RUŽICA
Ostrna
5. MAHAC MARIJA
Kozinščak
6. MARKOVIĆ IVAN
Dugo Selo
7. MARKOVIĆ MARICA
Dugo Selo
8. NEŽIĆ MAGDA
Dugo Selo

9. ORACIĆ MILAN
Dugo Selo
10. PAVLOVIĆ BARICA
Dugo Selo
11. PAVLOVIĆ FRANCIKA
Dugo Selo
12. SREĆIĆ MARICA
Ostrna
13. SVETEC RUŽICA
Dugo Selo
14. ŠAFRAN FRANJO
Dugo Selo
15. SMIT RUŽICA
Dugo Selo

Srebrnu značnicu priznanja za 5 davanja krvi:

1. DOLEŽAL MARIJA
Ostrna
2. GUSTEK BLAZ
Puhovo
3. HALEUŠ LJUBICA
Dugo Selo
4. HABEČIĆ MARA
Ostrna
5. IVEZIĆ BOJA
Dugo Selo
6. KULAŠ PETAR
Lukarišće
7. MUHIN ANA
Ostrna
8. MAŠIĆ MILAN
Dugo Selo
9. NOVAK DRAGA
Ostrna
10. PICEK STJEPAN
Dugo Selo

11. PREMUŽAK MARICA
Dugo Selo
12. SEBEK MARICA
Dugo Selo

Prilikom podjele značnica priznanja još jedan susret već više godina poznatih lica dobrovoljnih davaoca krvi i po

žrtvovanih aktivista Crvenog križa, prijateljski stisak ruke, smiješak zadovoljstva i riječ dogovora za iduće davanje krvi dat će nam nove snage da zajedno činimo humana djela.

Cobović Ivka

Nova pošta u Dugom Selu 1972. godine

Sljedeće godine nova telefonska centrala s oko 2000 brojeva

U toku su radovi na izgradnji 12 novih telefonskih linija, što će povezati Dugo Selo sa Zagrebom i tako omogućiti kvalitetniju telefonsku vezu. Sadašnja telefonska centrala u staroj pošti u Dugom Selu dobit će još 30 brojeva.

To su tek početni koraci u rješavanju velikog dugoselskog problema, jer već do godine trebalo bi Dugo Selo dobiti novu poštansku zgradu i (također novu telefonsku centralu) s oko 2000 telefonskih brojeva. Upravo se izgrađuje potpuni elaborat o tome. Računa se da bi izgradnja nove pošte u Dugom Selu stajala

oko pola milijuna starih dinara.

Do sada je Dugo Selo povezano sa Zagrebom sa samo četiri telefonske linije, a imalo je 100 pretplatnika, tako da je od 7 do 15 sati radnim danom bilo gotovo nemoguće telefonom dobiti samo 20 km udaljeni glavni grad Hrvatske. Očekuje se da će radovi na postavljanju 12 novih linija Zagreb-Dugo Selo biti završeni krajem ove godine, obavijestio nas je predsjednik Skupštine općine Dugo Selo ing. Marijan Šket.

I. Crnić

NEKI FRAGMENTI IZ POLITIČKIH BORBI POD VODSTVOM KOMUNISTIČKE PARTIJE U DUGOSELSKOM KRAJU (42)

REVOLUCIONARNA KRETANJA NA NAŠEM PODRUČJU I U DUGOSELSKOM KRAJU

U ČAST 30. OBLJETNICE USTANKA NARODA HRVATSKE ULOGA I ZNAČAJ ORGANIZACIJE KOMUNISTIČKE PARTIJE HRVATSKE U OPATINCU

Obnavljanje rada partijskih organizacija u Hrvatskoj počelo je 1932. godine. To obnavljanje partije bilo je tada odraz stanja u čitavoj našoj zemlji. To je u stvari ponovno jačanje političkog života nakon 6. januarske diktature koja je nanijela najteži udarac komunističkoj partiji Jugoslavije od njezinog osnivanja.

Veliku krivicu za ovakovo stanje snosi i tadašnje rukovodstvo Komunističke partije koje je donijelo odluku o dizanju ustanka u Jugoslaviji i to u vremenu kad za to baš nisu postojali nikakvi uslovi. Ta kriva procjena situacije dovela je do toga da je vrlo velika većina članova partije u zemlji uništena ili strpana na rublju. Ovu situaciju i njene uzroke ocijenio je drug Josip Čazi u svom članku koji je objavljen u borbi 1. 8. 1957. god. vrlo precizno riječima:

»Težak udarac partije nanijela je monarhofašistička diktatura 1929. god., koja je između ostalog zabranila rad nezavisnih sindikata«. Pogrešan kurs na oružani ustank koji je dalo tadašnje partijsko rukovodstvo doveo je do masovnih gubitaka komunista i skojevaca od strane režima kralja Aleksandra i raznih sudjenja.

Bilo je ubijen organizacioni sekretar CK KPJ Đuro Đaković i čitavo rukovodstvo CK SKOJ-a. Do poraza radničke klase i radnih masa 1929. godine moglo je doći između ostalog i zbog toga, što se štab Partije, njen Centralni komitet, nalazio u emigraciji i što su se poslije pogibije Đure Đakovića ponovno raspirile frakcijske i grupaške borbe. Obnavljanje rada partijskih organizacija u Hrvatskoj počelo je 1932. godine. Tu obnovu vršili su uglavnom komunisti koji su se vraćali iz kaznonica, koristeći za to ilegalne i poluilegalne forme, koje su se mogle provoditi u uvjetima monarhofašističke diktature. Godine 1933. već su bile ponovno uspostavljene partijske organizacije gotovo u svim industrijskim centrima u Hrvatskoj, dok su neke organizacije, iako međusobno nepovezane, djelovale u dubokoj ilegalnosti neprekidno.

O obnavljanju partijskih organizacija u čitavoj zemlji govorila se i na IV Zemaljskoj konferenciji KPJ. Tu se između ostalog kaže: »Iako se je brojno stanje članstva partije od 1932. do 1934. uvelo za 5 puta ono je nezadovoljavajuće; vrata partije treba široko otvoriti svim čestitim i za borbu spremnim radnicima, vodeći pri tome najširag računa da se u partiju ne uvuku provokatori i da se ne krše pravila konspiracije«.

Četvrta konferencija CK KPJ donijela je odluku da se u okviru KPJ osnuju KP Hrvatske i KP Slovenije. Međutim, zbog niza vanjskih i unutar-partijskih razloga dolazi tek 1937. godine do formiranja CK KPH. Osnivački kongres na kom je formiran CK KPH održan je noću 1. i 2. kolovoza 1937. godine u šumi kraj Samobora. Kongresom je rukovodio drug Tito. Sjećanje Pavle Gregorića, objavljeno u »Vjesniku« od 2. VII 1957. godine najbolje ilustrira prilike u kojima se formira CK KPH, gdje između ostalog stoji: »Vrijeme kad se održavao i kongres Komunističke partije Hrvatske bilo je vrijeme oštra političke reakcije u Jugoslaviji, pa je prema tome i čitava organizacija kongresa morala da se provodi u strogo ilegalnim uvjetima. Zbog toga je na kongres došlo relativno malo delegata, svega dvadesetak, koji nisu predstavljali ni sve jače partijske organizacije, koje su u to vrijeme već radile u Hrvatskoj. Zagrebačka organizacija koja je u 1937. godini već bila

Đuro Srac-Fero iz Opatinca nosilac parizanske spomenice 1941. god. prvi sekretar čilije Komunističke partije Hrvatske u Opatincu. Sada živi u mirovini.

vrlo čvrsta, bila je najbrojnije zastupljena. I baš zbog toga što je broj delegata bio malen, što nisu zastupane sve partijske organizacije, drug Tito, koji je rukovodio kongresom, nazvao je taj kongres »krnjim«.

Osnivanje CK KPH i dolazak druga Tita na čelo KPJ 1937. godine omogućuje da partija počne naglo jačati. Partija će se

najprije očistiti od frakcijskih i oportunističkih, a onda će se formirati partijski komiteti po pokrajinama i regijama, odnosno doći će do sve značajnijih organizacionih povezivanja članstva ne samo u industrijskim centrima, nego i u regijama, odnosno pokrajinama.

Poslije ovakove političke situacije i stvarnog stanja u organizacijama Komunističke partije Hrvatske došlo je do intenzivnijeg političkog rada i formiranja partijskog komiteta Dugo Selo, koji je u to vrijeme spadao u okružni komitet Čazma zajedno sa Kutinom, Ivanić-Gradom i Čazmom.

Formiranju ovih komiteta razumije se prethodilo je središnje u organizacijama komunističke partije na području bivšeg kotara Dugo Selo posebno u Preseki Lukarišću, Ježevu, Leprovici, Dugom Selu i Opatincu.

Osnivanju okružnog komiteta Komunističke partije Čazma prisustvovali su i delegati sa područja Dugog Sela, a konferencija je održana kako je već spomenuto u ovim fragmentima u selu Prkosu 1939. god. u kući Martina Biškupa. Ovom konferencijom rukovodio je Alojz Vulinec-Sloga istaknuti društveno-politički radnik, po zanimanju postolar, vrlo obrazovan i sposoban u organizacionom i političkom smislu. Prema sjećanju Josipa Šepaka iz Gornjeg Šarampova ovoj konferenciji su prisustvovali Stipe Ugarković i Martin Franekić, članovi Centralnog komiteta Komunističke partije Hrvatske. Ova je konferencija imala savjetodavni karakter na kojoj se također raspravljalo i o organizaciji mjesnih komiteta.

Druga konferencija je održana u srpnju 1940. godine u Gornjem Šarampovu kada je u stvari i formiran okružni komitet koji je također prisustvovao Martin Franek.

Prema sjećanju učesnika konferencije: Josipa Šepaka iz Gornjeg Šarampova, Đure Bana iz Dugog Sela, Ivana Frgeca iz Kutine i Dragutina Flajpaka iz Prkosa ovoj su konferenciji prisustvovali sljedeći članovi:

1. Tomo Bugarin iz Ježeva — kotar Dugo Selo,
2. Đuro Bakulin iz Ježeva — kotar Dugo Selo,
3. Ivan Skubić iz Preseke — kotar Dugo Selo,
4. Đuro Ban iz Oborova — kotar Dugo Selo,
5. Slavko Vurić iz Lukovišća — kotar Dugo Selo,
6. Stjepan Šimunc iz Lukovišća — kotar Dugo Selo,
7. Skora Vid iz Lukovišća — kotar Dugo Selo,
8. Alojz Vulinec — kotar Čazma,
9. Josip Šepak — kotar Čazma,
10. Dragutin Flajpan — kotar Čazma,
11. Mato Svetličić — kotar Čazma,
12. Josip Cobović — kotar Čazma,
13. Martin Bišup — kotar Čazma,
14. Josip Radanović — kotar Čazma,
15. Stevo Poznovija — kotar Čazma,
16. Nikola Belic — kotar Čazma,
17. Milan Novačić — kotar Čazma,
18. Dragan Dragičević — kotar Kutina,
19. Ivan Frgec — kotar Kutina i
20. Ivan Cetina — kotar Kutina.

Konferencija je imala sljedeći dnevni red:

1. Politička situacija u zemlji i svijetu,
2. Organizaciono stanje partijskih organizacija po kotarovima,
3. Izbor Okružnog komiteta KPH Čazma.

Na osnovu sjećanja preživjelih učesnika u Okružni komitet su izabrani:

1. Alojz Vulinec za sekretara,
2. Tomo Bugarin — za organizacionog sekretara,
3. Josip Radanović — za člana,
4. Dragan Dragičević za člana i
5. Ivan Skubić — za člana.

»Nastavlja se i

Preštampavanje zabranjeno.

Piše: SRUK BRANKO

KULTURA

Josip Zorić, književnik i njegova okolina

Dugo Selo svojom susjednom nekad Zrinskom Božjakovinom imade za sobom velike, da ne kažemo kulturne tradicije. Relativna blizina metropole hrvatske ih je pojačavala ali uvijek od davnine do dandanas i vragometno zasjenjivala. I što dalje sve to jače. Mjesto je to depadansa čuvenoga Draškovićevega roda, što je poslije Zrinskih i Frankopana nesumnjivo najdugotrajniji i najznačajniji u Hrvatskoj. Rod što mahom zablista s djecom težaka-kopača Bartaka i supruge mu Jane Utješinović od Kamčeca tamo od Krke rijeke. I zadržat će se u vrhovima političkoga i kulturnog obzorja hrvatskog sve do sredine prošlog stoljeća. Spomenutom, se Bartaku i Jani od Kamičca 1525. rodi sinčić Jure, koga će ujak njegov Juraj Utješinović, kancelar i rizničar kralja Ivana Zapolje, uzeti pod svoje okrilje i dati mu priliku najvišeg obrazovanja. I Mali seljačić s Krke rijeke vinut će se svojim umom na čuvenom koncilu u Trdentu 1562. zadiviti će svu duhovnu Evropu ali će pasti na njega i pečalno teška sjena Gupčeve bune i njenih neposrednih posljedica. Sjena na njega kao glavu kraljevine. On će 1572. pribaviti svom rodu Trakošćan, odakle će se onda sve do naših dana širiti oni po većem dijelu Hrvatske. Radat će Hrvatskoj vrsne gospodare feudalne i napokon — inokosne (jedan od njih možda živi i danas, iz hobija pasionirani mehaničar imao je u svom dvorcu Velikom Bukovcu mehaničarski kabinet i najrađe se u njem zadržavao), banove, palatine mađarske, ratnike, čuvene učenjake, promicatelje prosvjete pa istinske mecene.

U Božjakovini i Dugom Selu živjet će povremeno otac Ilirca Janka, pukovnik graničarski Ivan, osnivač prve hrvatske slobodno-zidarske lože u Klenovniku (1740.-1773.), živjet će tu povremeno i njegov sin a brat Ilirca Janka Juraj, koji će ojađen Meternichovom tiranijom iseliti u Švicarsku na svoje imanje Schrofren i tamo pisati i kroz 7 ljeta štampati »Freimuthige Gedanken«, u kojima imade i dosta nostalgikih sekvenca na njegovu dragu Hrvatsku. Sin njegov Aleksandar, jedan od najistaknutijih Mađarona zaprepašten narodnim »srpanjskim žrtvama« na Markovom trgu 1845. nastoji popraviti svoju tešku zabludu, ali i grijeh prema svom narodu, pa ti narodnjacima više daruje nego prodaje svoju novosagrađenu palaču — »Dvoranu« tik do samostana dične abatise Judite Petronile Zrinske. I ta će Dvorana postati kulturno hrvatsko žarište sve do naših dana.

Brat tog Aleksandra, a sin onog »Freimaurera« iz Švicarske svećenik grof Ivan (1805.-1856.) inače bibliotekar sveučilišne knjižnice u Trnavi, živjet će zadnjih 10 godina života u Božjakovini. Umrijet će prerano, ali će oporučno ostaviti 45.000 for. u zlatu ovim ustanovama: — Zagrebačkoj sirotinjskoj zakladi — 10.000, Stipendije za 4 studenata pravoslavne akademije — 10.000 Matici hrvatskoj 10.000, Milosrdnim sestrama 5.000, Bolničkoj zakladi 5.000, i školi Brckovljan 5.000. Učini to da se onda smiri u svojoj maluškoj a stilski istinski

lijepoj nekropoli u Brckovljanu.

U onda jedan osebujni paradoks, jedna kontesa tog roda uputit će iz Dugog Sela 80-tih ljeta minulog stoljeća zdvojno pismo općenitom meceni Strosmajeru u Đakovo. U njemu ga svesrdno moli za novčanu potporu za mogućnost školovanja njenih dvaju sinčića što se časovito nalaze u sredini pogubnoj za njihov odgoj. Međutim svugdje pođasni Strosmajer kao da ovdje zajati.

Evo, u sjeni i domeni tog roda živio je i djelovao punih 38 ljeta župnik prozorski, odnosno dugoselski i književnik Josip ZORIĆ (1837.-1904.), on sin pečalbara Zagorca iz Oratja. I da se bio zdušno saživio s tim svojim grofovskim župljanima svjedoči možda više od svega jedno njegovo književno djelo s nazivljem »Grof Borovački«, Zorić je u svome Prozorju pisao malne čitavog života.

Svega stotinjak koračaja od drevne crkve sv. Martina na sjeveroistok za tjemenom, brijega stajala je još pred 40 ljeta njegova čedna bijela rezidenca. Ona skromna ali raskošna vidika.

Tu je radio, tu pisao i odatle polazio opetovano kroz više ljeta na duga saborska zasjedanja prozorski, odnosno dugoselski župnik i književnik. U toj je kuriji pored njega kroz par ljeta pjevao i njegov kapelan kratkovički Kranjčević preteča »Bosanski korabljari« Palmović. Dosta kasnije pisat će u Dugom Selu odličnu prozu svojom »veličinom malenih«, ali uz drugu, nelagodnu i slabo zračnu Zorićevu rezidencu učitelj i književnik Horvat Kiš. U ovoj sunčanoj bijeloj starinskoj kući na brijegu pisao je Zorić i putem Svetojeroniskog književnog društva dao štampati i slati u narod svoje knjige »pisane iz naroda za narod«.

Građu je uzimao iz realnoga života i upravo nesklon fabuliranju. Suh stvaran život iznosio je on gotovo u svima tim knjižicama. Romantičke natruhe imade podosta u »Grofu Borovačkom«, ali je i tu stvaran istinit događaj. Crpljen je negdje iz onih već spomenutih »Freimuthige Gedanken« pa iz života toga slobodoljubivog »izbjeglice« i njegovih doživljaja iz vremena Francuske revolucije.

Putem spomenutoga Jeronimskog društva izdane su mahom za puk ova djela: — Grof Borovački (naslov nas podsjeća na onih danas priljučno olinjalih omoričnih stabala u dugoselskom parku), Jelka Večevićeva, Jagica i Mijo, Segregacija u Jurjevici te Ruža (ovdje je riječ o doseljenoj mladoj Ličanki). Mimo Jeronimskoga književnog društva izdao je on još slijedeće knjige: Žrtva materina, Pavao Pavlović, te Borba i pobjeda. Ova zadnja knjiga, mislim, da je identična s onom, što sam je 30-tih godina ugledao među starim hartijama bivše tvornice tanina u Županji. Knjiga je to bila podedela sa kojih 250 stranica, ukoričena i lijepo opremljena čak sa pozlaćenim pismenima na koricama, ali na nevolju bila je bez prvih 10-tak stranica. Privirnih, doduše, u njen sadržaj i opazih da joj junak njen vojuje u saboru hrvatskome. I onih par istrغانih stranica učini, pa će ona i opet natrag u njenu dotadašnju kramu.

Zvekana se, kako vidite, nađe posvuda.

Ona Jeronimska izdanja počeh čitati kao dječak mahom sva ali ih osim Grofa Borovačkog i možda Ruže nikad ne dočitah; Danas iz daleka sjećanja znam, da im je građa bila naročite fabule. Stvarce realistične. Svakidašnje (Naš čuveni književni esteta dr Komolob uvrsti jednu Zorićevu crticu iz života nekog šegrtu u svoju čitanku što nije baš neznatno priznanje). Grofa Borovačkog pročitah na dušak i stalnom nedostatku drugih knjiga učinih to s užitkom po više puta. Grof, junak te knjižice, prikazan je u toj lomljavi revolucije vrlo simpatično kao karakterna jaka ličnost.

I dugoselsko sadašnje, odnosno buduće turističko društvo, ili tko drugi, iz Dugog Sela bi već iz lokalnog patriotizma, a bez straha za merkantilizam, moglo tu knjigu iznova odštampati jer, ruku na srce, ta moderna zabaviljska i »obaveštajna« sredstva, ta epohalna dostignuća u svoj njihovoj — »punomoći« ne mogu vam se servirati na cvjetnoj tratinji i hladovitom gaju, kako je to slučaj s lijepom knjigom.

U svome opetovanom višegodišnjem saborskom djelovanju bio je Zorić najviše poznat po svojim učestanim interpretacijama da se poboljša materijalno stanje pučkih učitelja, po njegovom gledanju staleža najbližeg narodu.

Poznat je i prečesto put anegdotski prepričan njegov slučaj napuštanja prastare prozorske i gradnje nove u stvari još ni dandanas posve ma dovršene dugoselske crkve. Odlučio se on na to iz osebujnoga pastoralnog razloga. Njegovi Dugoselčani dolazili k misli na podaleko Prozorje malo ili nimalo. Zato on odlučio da će on s crkvom bliže k njima. Pred sam prag njihov. Pregnu, dakle, on živo na posao. Drevnog sv. Martina temeljito popravi, pa se onda živo prihvati gradnje nove crkve, provevši unaprijed sve pripreme. I nova crkva bi sagrađena u jednom dahu u jednoj cigloj godini 1902., čvrstim zahvatom puka, općine kolatora grofa Draškovića i vlade. I zbi se čudo. Mućak. Njegovi dotad vjerni Prozorani, uvrijeđeni do u srž, neće ni za što sa svojih obronaka k misli nizdo u »zabokrećinu«, a Dugoselci, inače vjerni pohodari svojih gorica na Martin-brijegu, navratili bi se dotad kada tada makar i »pod gasom« u drevni »hram Božji« gore na visu, ali u ovu novu u nizini upravo im se i ne da. Baš nikako. Dakle, promašaj posve mašnji.

I simptomatično je to da svega dva ljeta po izgradnji nove crkve umrije taj istinski narodni čovjek i trudbenik književnik Zorić. Knjige njegove danas valjda posve zaboravljene i lijep bijeli mramoran spomenik podno dviju omorika usred prozorskog groblja i već oronuli starci i stari saborski zapisi podsjećaju na plodan i neumoran rad toga brižnog naturaliziranog Dugoselca.

A podrtime drevne ranogotičke crkve sv. Martina na Prozorju na prekretnici našeg stoljeća djeluju danas tugaljivo i nimalo časno za potomke nekadašnjih poklonika te starine. Pred više od 400 lje-

ta brižno ju je čuvao njen kolator Horvat-Radmanović, jedan od poginulih vjernih boraca Sigetskog junaka. Još u većoj davnini u 12 stoljeću daruje stanovitu zemlju za uzdržavanje crkve sv. Martina legendarni ban Bjeloš.

Pred 10 ljeta obilazio je jedan poklonik te starine Konzervatorski zavod u Zagrebu i tamo mu je rečeno: — Stručni pomoć dat ćemo najspretnije, ali novac u nas nema. Stvar je to i Dugoselčana. Za takvu starinu bi i oni morali nešto žrtvovati. Ne samo iz lokalnog patriotizma, ima tu i trunak merkantilizma.

Pred 12 ljeta pustilo se srušiti prastaru crkvicu pri zelinskom mostu na Božjakovinskom dobru, što se ne da ničim opravdati. Od crkve sv. Martina sačuvan je još koliko toliko sankturijski. Čitav je i stoji još impozantni osmerokutni toranj. Stoji on; ali ne još za drugo. Više je valjda kosi nego onaj, po tome svjetski čuven, u Pisi.

Čovjek i pravda

Stoljećima su ljudi vapili za pravdom. Tražili su je, ali nije bilo. I umjesto da dobiju pravdu, dobili su zatvor i batine, smijeh i porugivanje.

Išao je kmet moliti milost i pravdu svom gospodaru, a ovaj ga bacio u tamnicu i poslao u rat. Ni radnik nije bolje prošao kad je kod bogatog tvorničara tražio svoju pravdu. Bio je izbačen s posla i morao je gladovati s obitelji. Kipjela je želja za pravdom u kmetu ali se nikad nije ostvarila. Nagrizala je mesloga. Ali radnik je uništio neslogu i njegova je želja za pravdom ipak jednog dana prekijpela. I prenuo se radnik, i s njime još mnogo radnika i mnogo seljaka.

I svi su složno pošli u dugi, krvav rat, iz kojeg za mnoge nije bilo povratka. Morila ih je glad, ubijala žeđ, kosile bolesti, ali oni su hrabro jurili naprijed, kao proljetne bujice, ništa ih nije moglo zaustaviti, jer oni su vjerovali u pravdu svim srcem i ona ih je vodila.

I došli su na kraj mučnog, iscrpljujućeg puta, prorijeđeni, umorni, ali i radosni, jer oni su ipak uhvatili pravdu koja je stoljećima jurila ispred njih, i oni sada uživaju u njenim blagodatima.

Laboš Bisenka, VIIIc

Prometna nesreća u Dugom Selu

Krivac pobjegao iz ambulante

Proteklog vikenda dogodila se na cesti u Dugom Selu kraj škole »Stjepan Bobinac Šumski« prometna nesreća u kojoj je teško ozlijeđen sedmogodišnji Ivica Subašić iz Kozinščaka.

Na njega je prema pričanju očevidaca, naletio osobni automobil. Vozač je odmah nakon nesreće stao, uzeo u kola ozlijeđenog mališana i prevezao ga u Dom zdravlja u Dugom Selu. U trenutku kad je vozač unio u Dom zdravlja

ozlijeđenog dječaka, liječnici su pružili hitnu pomoć jednoj ženi. Vozač je ostavio Ivicu Subašića u ambulanti i kako na njega nitko nije obraćao pažnju — jednostavno je pobjegao...

Ivica Subašić prevezen je pošto mu je ukazana prva pomoć u Domu zdravlja u Dugom Selu, u dežurnu zagrebačku bolnicu. Mališan je zadobio prijelom noge i teški potres mozga.

I. C.

Samoubojstvo zbog bolesti

6. studena 1971. nađen je u rijeci Savi u Rugvici teš 66 godišnje Jage Kovač iz tog mjesta.

Jaga Kovač otišla je od svoje kuće u petak 5. studena oko 12 sati. No, navečer se nije javljala, pa su je njeni rođaci počeli tražiti. Stravičnu istinu otkrili su njeni unuci Ivan Antoljak i Stjepan Spoljarec-reakao nam je u Stanici javne sigurnosti Dugo Selo Pero Todorović.

U istrazi koju vodi mr Ladislav Kovačević, istražni sudac općinskog suda iz Dugog Sela, spominje se kao mogući razlog samoubojstva navodna ne-

izliječenja bolesti od koje je starica bolovala.

Po mišljenju dr Božice Kolundić, liječnice Doma zdravlja Dugo Selo, radi se o samoubojstvu. Na lešu nisu vidljivi tragovi nasilja. U prilog tome da je Jaga Kovač sama sebi oduzela život govori i činjenica da su na nasipu kraj Save pronađene staričine uredno složene papuče, a na mjestu gdje je po svemu starica ušla u rijeku nađeni su tragovi klijanja po zemlji.

Valja kazati da je Jaga Kovač živjela sredinom obiteljskim životom.

I. Crnić

Posljednji oproštaj

Jesen tmurna, hladna, o-sorna s rijekom požutjelog lišća, uvelim, dozrelim, oštećenim i ranjenim plodovima, ponese nepravdom prirode s nevidljivim mačem u srcu tijelo kolegiće, druga, majke — čovjeka. Zar zaista? pitamo se. Pitamo se svi: mali, veći, veliki, znani i neznani, pitamo se zar je moguće? Zar je stvarno? Zar je uistinu u tom vrelu odživjele prirode ugrabljeno i odnešeno biće, biće komu se čini nepravda — nepravda van dometa ljudskog vijeka, van mogućnosti da shvatimo ZAŠTO? Zašto? pitamo se — ali na bespuću bespomoćni. Ne dobivamo i nećemo dobiti odgovor. Sve što pitamo, pitamo uzalud, i zaista uzalud, jer oštrica sablje prereza biće — biće koje donese plodove, plodove lijepe, drage i najmilije. Donese ih, ali oba puta u zoru, u svitanje da ih rumenilo neba i zruci sunca ozračuje svjetlošću dana, dana prirode i majčinog toplog daha, daha koji daje dva mala daška i nadahnju ih onakvom plemenitošću, ljudskošću i bogatstvom ljudskih vrлина. Kao armiran temelj uzida u njih tečnost ljudske snage, toplog osjećaja, dječjeg osmjeha i bistrinu kao jarko sunce, da imaju snage i majčinog dobroćinstva, snage za zdanje zvano život.

Da pupoljci života, satkani od ljudskih osjećaja, osjećaja iskrenih stvaraoca proljeća životne dobi i sa polovinom snage zdravo nose dva divna cvijeta u vrt kolijevke života.

Negdje u tom okruglom vrlogu lebdećeg tijela u iskrici toplog gnijezda puče lanac života i pozva nas na stazu ispraćaja, ali posljednjeg. Pa opet zašto i bespomoćni prisiljeni da se savinemo i dubokim osjećajem posljednje počasti osjetimo gorčinu boli, boli na oduzeta dobra djela, djela knjige života sa posljednjom stranom u naslovu

oprostaj

Oprostili se posljednji put — a zar, zar već samo sa tridesetak proljeća? Pa kakve nepravde nosi tok zvani život? I čemu suprostavljanje poplavi podivljale i mutne rijeke pod kojom brana puca i donosi nemilosrdnu bol?

Pa što preostaje? potihno se pitamo i šaptom od uha do uha prenosimo istu bol. Ta jorgovanu presjecimo stablo, ali ne, to ne, ne budimo nemilosrdni i puni strave, jer to boli, boli... boli nepravdno kao i u nevrjeme uzeti život.

I pitamo se dalje i tko sve na tom kraju ispraćaja na putu do hladne i mrzle zemlje sa pokrovom ledene striježi u predvečerje zime, tko sve osjeća bol i grčeve srčanih mišića??? Pa znamo, i svi to znamo, i mi koji smo ovdje, i oni koji nisu imali snage doći i koji će to još čuti.

Ah znamo i jako dobro znamo sve one stranice knjige života do posljednjeg štiva i znamo tko je napisao sve te stranice osim posljednje.

Znamo, i još nešto znamo, znamo što je na tim stranicama napisano. Ali tko to može riječima reći? To se može osjećati, duboko osjećati, a malo reći.

Desetak školskih godina, draga Đurđa, mali je dio vremena za sve ono što si željela i mogla dati našoj dra-

goj djeci koju si nadasve voljela. Voljeti djecu kako svoju, tako onu koju si odgajala i dati dio sebe za njih, iskreno — osjećajno — ulogom i likom narodnog učitelja, nije malo — to je mnogo, ali kad se pero prelomi, stranica se dalje ne piše...

I to je što nas pogodi sve, a vidimo Te vedru, nasmijanu u riječima i stvarnosti druga — iskrenog člana kolektiva, kolegu, nastavnika, ali prijatelja koji je mogao svakom željeti samo dobro. I što se dogodi? Aorta snage sa mlazom ljudskog poštenja nije izdržala, već u grču boli odnese Te daleko u nepovrat. — U nepovrat onima kojima si najpotrebnija, u nepovrat nama svima.

Ostat će sjećanje i u Spomenici škole bit će zapisano jedno ime — ime narodnog učitelja — u Tvom drugom domu gdje će nas svaki kutak podsjećati na Tebe — na kolegu, na požrtvornog, iskrenog, vrijednog i autoritativnog čovjeka.

Dopratili smo Te svi: i Tvoji kolege, i tehničko osoblje, i učenici VIIIc, VIIb, VIa, i svi ostali učenici, prijatelji, susjedi i znanci. U srcima svih nas snažno rade klijetke i pretklijetke, ali uzalud udarci stotina srčaca, uzalud taj strašni pritisak, predodžbe nam neće Tebe vratiti.

Teška, tmurna i crna jesen tone zajedno s Tobom sve dalje i dublje u tamu, u hladnoću, u mrak, gdje ćeš nam se izgubiti i nestati — ali zauvijek, zauvijek pod humkom rođene grude zemlje hladne, mrzle i teške.

Prerano hladan vjetar odnese listove papira i nemilosrdno skrati knjigu Tvog života. Ostadoše na pola prazne korice i onaj posljednji nedovršeni list gdje ostade tako malo mjesta da mi napišemo tužnim velikim crnim slovima Đurđa draga, hvala Ti.

Hvala Ti na svemu što se ne može nabrojiti, ali tamo dalje — dalje na zadnjoj korici knjige da polagano ali sa puno bola zapišemo OPRAŠTAMO SE S TOBOM ZAUVIJEK — a to isto, što tako strašno boli i muči, taj oproštaj bit će snažno i upечатljivo zabilježen u našim srcima.

Uvijek si znala što čovjeka — druga do Tebe boli, a mi — mi svi moramo znati što je Tebe najviše boljelo u tim posljednjim minutama života — osim boli koja nam Te uze zauvijek.

Zar već? Zar već tako brzo dolazi noć, noć i mrak koji Ti neće zbog nanosa teške crne i sive zemlje više dati svjetla dana. Da, dolazi — stvarnost je tu — stranice su ispisane i posljednja posveta na koricama knjige života koja se zauvijek zatvara.

Opraštamo se: Tvoj kolektiv škole »Stjepan Bobinec-Šumski« — i njegovi učenici opraštaju se s Tobom zauvijek.

Neka Ti je lahka crna zemlja i neka Ti je vječna hvala i slava.

Ivan Krmpotić

Motociklom na invalidska kolica

U noći između četvrtka i petka 28. i 29. listopada 1971. došlo je u Dugom Selo u Pavličevoj ulici do neobične prometne nesreće u kojoj je teško ozlijeđen Slavko Kovačević iz Markovca (općina Vrbovec), koji je motociklom naleteo na neosvijetljena invalidska kolica u kojima se vozio Josip Brlek iz Ostrine. Kolica i moto-

rist kretali su se desnom stranom ceste Zagreb-Križevci u istom pravcu. Kovačević je pao s motora i teško ozlijeedio glavu. Prevezen je u dežurnu zagrebačku bolnicu gdje se liječnici bore za njegov život. Josip Brlek uopće nije ozlijeđen.

I. C.

Veliki uspjeh pripadnika SJS Dugo Selo

Otkrili ga krv i kosa

Uspješna potraga dugoselskih milicionara za vozačem, koji je po svemu sudeći usmrtilo, Đuru Fundelića

Oni nisu zaboravili Savu: Nikola Rakić, Pero Todorović, Rade Narančić, Nikola Rajčić, Ivan Cindrić i Ivan Hertl (s lijeva na desno) Snimio: I. Crnić

Pripadnici Stanice javne sigurnosti iz Dugog Sela postigli su još jedan zapažen uspjeh: Otkriven je: čini se, vozač osobnog automobila koji je u srijedu 3. studenoga 1971. u Kopčevcu pregazio i ubio pješaka Đuru Fundelića iz Sevske Kraljeve. Nakon nesreće vozač je pobjegao. Zove se Josip Muhar (40), strojobravar na stanu u Zagrebu, Palić 58. Kobnog dana Muhar se u društvu trojice saputnika vraćao iz Dugog Sela, u kojem je namjeravao kupiti vinograd, u Zagreb. Oko 19.40 sati Muhar je, prema svemu sudeći, skrivio nesreću i pobjegao.

Drugi dan javnost je bila obavještena o podacima, kojima je raspolagala SJS Dugo Selo. Napisu o toj tragediji objavljeni su u dnevnim listovima. Uslijedila je reakcija građana koji su nešto o čitavom slučaju znali i milicionar SJS Dugo Selo Pero Todorović i vještak ing Milan Čavić pokucali su na vrata kuće J. Muhara. Njegova supruga nije o svemu ništa znala. Tek joj je muž rekao da mu je netko slučajno kamenom razbio prednje staklo na automobilu. Supruga je milicionarima i vještaku ing Čaviću pokazala

»moskvić« boje slonove kosti koji je stajao u garaži. Na autu su nađeni kosa i krv na desnoj prednjoj strani krova i dva pramena kose na desnoj stražnjoj strani krova.

Josip Muhar nije bio kod kuće (navodno na radu u Splitu), a žena mu nije znala točnu adresu. Saputnici J. Muhara tvrde da on nije ništa učinio a to što pišu novine da nije istina. Ali, postoje nepobitni dokazi koji govore suprotno. O svemu tome saputnici J. Muhara imat će prilike popričati sa istražnim sucem Okružnog suda u Zagrebu Krešimirom Mudrovčićem.

No također valja dodati da nije točno, kako se u prvi trenutak pretpostavljalo, da je automobil vukao Đuru Fundelića kojih stotinjak metara. Odmah nakon nesreće vozač je stao i izašao, ali kad je vidio da je sve kasno — on je produžio vožnju ostavivši smrtno ranjenog Fundelića.

Čestitke za uspješno otkrivanje vozača, koje je po svemu sudeći skrivio tragediju, pripadaju svim milicionarima Stanice javne sigurnosti Dugo Selo. Neposrednom akcijom rukovodio je Pero Todorović.

I. C.

Rukama protiv vatre

Samo zahvaljujući prisebnosti Slavka Herendića, njegova oca Ivana i Zeljka Topola spriječen je u nedjelju kasno poslijepodne požar što je mogao potpuno uništiti sumu na Martin brijegu i ugroziti obližnje selo Prozorje.

Kako je izbio požar, još se ne zna. Spomenuta trojka primjetila je vatru i brzo djelovala. »Područje zahvaćeno požarom«, pričao nam je Slavko Herendić, inače član DVD i ispitani vatrogasac, »na brzinu smo očistili od suhog granja i lišća i okopali motikama te tako stvorili kanale, točnije krug, u kome smo uspješno lokalizirali vatru i spriječili njeno daljnje širenje. Plamen je povremeno bio visok preko tri metra. Pozvani su i Dugoselski vatrogasci koji su samo

dovršili djelo trojice prisebnih. »Zbog brzog djelovanja Slavka i Ivana Herendića i Z. Topola i šteta nastala od požara u nedjelju neznatna je.« — rekli su nam u ponedjeljak u SJS Dugo Selo Ivan Hertl i Ivan Cindrić.

Valja dodati da je to bio već drugi šumski požar na području općine Dugo Selo u posljednja dva dana. Najvjerovatnije je da su oba požara izazvana nepažljivim rukovanjem vatrom, pa suhe šume pune granja i lišća planu u trenu. »U oba slučaja mještani Dugog Sela u velikoj su mjeri zaslužni što se požari nisu proširili« — istakao je Franjo Končić, tajnik DVD Dugo Selo u razgovoru s našim suradnikom.

I. Crnić

Naš suradnik Ivica Crnić u razgovoru sa Slavkom Herendićem Snimio: J. Trupeć

Milicionari iz Dugog Sela nisu zaboravili poginulog druga

Obitelji poginulog druga milicionara Save Gledića njegovi drugovi iz Dugog Sela, mnogi pojedinci i poduzeća podižu kuću u Boviću

U selu Boviću kraj Vrgin Mosta nikla je u posljednja četiri mjeseca jedna nova kuća. Kuća koju nazivaju »Kućom bratstva i jedinstva«, a mi bi je nazvali i kućom solidarnosti i velike ljudske dobrote i ljubavi.

Naša priča počinje prije četiri mjeseca, onog kobnog dana kad se u kuću prometnog milicionara Save Gledića iz Dugog Sela zavukla teška, crna tuga. Savo, otac troje djece i dobar muž, čovjek i drug, poginuo je u prometnoj nesre-

ći. Vraćao se u Dugo Selo u kojem je niz godina službovao, iz svog rodnog Bovića, gdje je gradio kuću. I odjednom sam o toploj kućici, mirnom unirovljeničkom životu i mnogo čemu bio je prekinut...

A život teče dalje, iza Save ostade bolesna žena Kata, troje djece koje je i na noge već podigao. Ali, djeca su u vijek djeca. Ostali su još nedovršeni temelji kuće. I njegovi drugovi, pripadnici Stаницe javne sigurnosti iz Dugog

Sela, koji nisu zaboravili Savu i njegov san, san njegove Kate i djece, kućicu u rodnom Boviću.

Sve je išlo spontano

Nije bilo ni dogovaranja, ni pregovaranja. Sve je išlo ljudski spontano. Marko Ribar, inače prometni milicionar iz Sesveta, ali na stanu u Dugom Selu prihvatio se organizacije. Trebalo je pronaći prijevoznike za materijal, nabaviti materijal i sve to otpremiti u Bović. Pomogli su mu Ivan Hertl, zamjenik načelnika SJS Dugo Selo i Ivan Cindrić, šef smjene u stanici SJS u Dugom Selu. Pridruži-

li su se milicionari prometnici, operativci, tehničari Pero Todorović, Dušan Dukić, Rade Narančić, Nikola Rakić, Nikola Rajšić, zatim Savin susjed milicionar Ljuban Mraović koji radi na pratnji vlakova u Zagrebu i njegov sin Đuro. Krenulo je prema Boviću, potekla je rijeka materijala i ljudi-radnika koji su u teškim trenucima željeli pokazati jedne obitelji da nije sama.

Tu se našao i Janko Kruhak koji je pet puta dao svoju mješalicu za beton.

Koliko su mogli, pomogli su i članovi radnih kolektiva Polj. zadruge »Gornja Posavina Dugo Selo, Drvno industrijsko poduzeće Dugo Selo, »Naftaplin« radilište Dugo Selo. »Agrokombinat« r. j. Božjakovina. Na izgradnji je radio i Drago Tominac, zidar iz Lupoglava.

Nakon četiri mjeseca milicionari i ljudi što su im pomogli zadovoljni su stali. Visoka prizemnica dobila je deku. Pretekli su »deku«, pretekli su zimu. Još preostaje da se napravi drveno krovništvo, ali već i ovako mnogo je učinjeno.

I zar je čudno da ovu kuću zovu »kućom bratstva i jedinstva«, kućom solidarnosti!

Ivica Crnić

SAMOSTALNI ZANATLIJE, SAMOSTALNI UGOSTITELJI I PRIJEVOZNICI IZABRALI SVOJE PREDSTAVNIKE U PRVU SKUPŠTINU ZAJEDNICE ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA SAMOSTALNIH ZANATLIJA, SAMOSTALNIH UGOSTITELJA I PRIJEVOZNIKA SOCIJALISTIČKE REPUBLIKE HRVATSKE I PODRUČNIH SAVJETA OSIGURANIKA

Izborna komisija

Stjepan Šimunc na glasanju

Dne 10. XI 1971. g. na području Socijalističke Republike Hrvatske provedeni su izbori za Prvu Skupštinu zajednice zdravstvenog osiguranja samostalnih ugostitelja, samostalnih zanatlija i prijevoznika.

Ujedno su istog dana provedeni i izbori za članove Područnog savjeta osiguranika u Zagrebu za područje općina Donja Stubica, Dugo Selo, Jastrebarsko, Klanjec, Krapina, Samobor, Sesvete, Velika Gorica, Zabok, Zagreb, Zaprešić, Zelina i Zlatar. Područni savjet osiguranika u Zagrebu birao 32 člana.

IV izborna jedinica u koju spada područje općine Sesvete, Dugo Selo i Zelina u Područni savjet birala je 2 člana i to 1 člana između redova osiguranika samostalnih zanatlija i 1 člana između redova osiguranika samostalnih ugostitelja.

Na zboru osiguranika u Sesvetama predloženi su kandidati Nikola Blažić, samostalni zanatlija iz Sesveta i Ivan Houška samostalni zanatlija iz Zeline, te Franjo Jovan samostalni ugostitelj iz Dugog Sela i Stjepan Ferenček samostalni ugostitelj također iz Dugog Sela.

Za kandidate za člana Prve Skupštine zajednice (bira se samo 1 član između redova samostalnih zanatlija) predloženi su Mato Tomljanović, samostalni zanatlija iz Sesveta i Vid Struk samostalni zanatlija također iz Sesveta.

Nakon provedenih izbora Područna izborna komisija utvrdila je da su u IV izornoj jedinici (područje općine Sesvete, Zelina i Dugo Selo) izabrani većinom glasova birači koji su pristupili glasanju Mato Tomljanović, kao član prve Skupštine zajednice zdravstvenog osiguranja samostalnih zanatlija, samostalnih ugostitelja i prijevoznika Socijalističke Republike Hrvatske, te Nikola Blažić i Stjepan Ferenček u Područni savjet osiguranika Zagreb.

Tako će samostalni zanatlije, samostalni ugostitelji i prijevoznici preko izabranih predstavnika upravljati od 1. I 1972. g. Fondom Zajednice zdravstvenog osiguranja samostalnih zanatlija, samostalnih ugostitelja i prijevoznika i donositi odluke o obavezama i pravima osiguranika iz područja zdravstvenog osiguranja.

P. Z.

ČAZMATRANS

od 20. 11. 1971. otvara novu autobusnu liniju na relaciji

Prečno — Dugo Selo — Gračec — Zelina

Polasci iz Prečna za Dugo selo u 5,00 i 12,55 sati
Polasci iz Dugog Sela za Zelinu u 5,48 i 14,05 sati
Polasci iz Zeline za Dugo Selo u 6,25 i 14,45 sati
Polasci iz Dugog Sela za Prečno u 12,00 i 15,20 sati
Polazak iz Dugog Sela za Majkovac u 16,00 sati i
Polazak iz Majkovca za Dugo Selo u 5,15 sati.

«CAZMATRANS» CAZMA

PREČNO — RUGVICA — JEZEVO — LEPROVICA — DUGO SELO — MAJKOVEC — ZELINA

1	2	Km	Stanice	3	4
5,00	12,55	0	PREČNO	12,46	16,06
5,03	12,58	2	Prevlaka uv.	12,43	16,03
5,06	13,01	5	Oborovo uv.	12,40	16,00
5,08	13,03	6	Oborovo uv.	12,38	15,58
5,11	13,06	9	Preseka uv.	12,35	15,55
5,13	13,08	10	Ob. Novaki uv.	12,33	15,53
5,15	13,10	12	Ob. Novaki uv.	12,31	15,51
5,17	13,12	13	Rugvica uv.	12,29	15,49
5,19	13,14	14	Rugvica uv.	12,27	15,47
5,21	13,16	15	Rugvica R-A u.	12,25	15,45
5,28	13,23	22	Jezevo R-A u.	12,18	15,38
5,30	13,25	23	Jezevo R uv.	12,16	15,36
5,32	13,27	24	Jezevo R-A u.	12,14	15,34
5,35	13,30	27	Obedišće uv.	12,11	15,31
5,37	13,32	29	Leprovica uv.	12,09	15,29
5,39	13,34	30	M. Ostrna uv.	12,07	15,27
5,41	13,36	32	V. Ostrna uv.	12,05	15,25
5,45	13,40	36	Dugo Selo šk.	12,01	15,21
5,46	13,41			12,00	15,20
5,48	14,05	37	DUGO SELO	6,38	15,18
5,49	14,06	38	Dugo Selo šk.	6,37	15,17
5,52	14,09	41	Božjakovina p. u.	6,34	15,14
5,54	14,11	42	Božjakovina šk.	6,32	15,12
5,56	14,13	43	Božjakovina p.	6,30	15,10
5,58	14,15	44	Gračec uv.	6,48	15,08
6,00	14,17	45	Gračec uv.	6,46	15,06
6,02	14,19	46	Stančić uv.	6,44	15,04
6,04	14,21	48	Štakorovac u.	6,42	15,02
6,06	14,23	50	Majkovec uv.	6,40	15,00
6,08	14,25	52	Križevčec uv.	6,38	14,58
6,10	14,27	54	Helena uv.	6,36	14,56
6,12	14,29	55	Brezovec g. u.	6,34	14,54
6,13	14,30	56	Brezovec d. u.	6,33	14,53
6,15	14,32	57	Blažev dol R	6,31	14,51
6,17	14,34	59	Blažev dol	6,29	14,49
6,19	14,36	61	ZELINA »Zelinka«	6,27	14,47
6,21	14,38	62	ZELINA	6,25	14,45

Napomena: Saobraća radnim danom. Razdoblje u kome se vrši prijevoz od 1. 11. 71. do 31. 5. 72. godine. Rok važnosti reda vožnje od 1. 6. 71. do 31. 5. 72. godine.

DUGO SELO — MAJKOVEC

1	Km	Stanice	2
16,00	0	DUGO SELO	5,33
16,01	1	Dugo Selo šk.	5,32
16,04	4	Božjakovina p.	5,29
16,06	5	Božjakovina šk.	5,27
16,08	6	Božjakovina pošta	5,25
16,10	7	Gračec	5,23
16,12	8	Gračec	5,21
16,14	9	Stančić	5,19
16,16	11	Štakorovec	5,17
16,18	13	MAJKOVEC	5,15

Napomena: Saobraća radnim danom. Razdoblje u kome se vrši prijevoz od 1. 11. 71. do 31. 5. 72. godine. Rok važnosti reda vožnje od 1. 6. 71. do 31. 5. 72. godine.

SPORT

Dobrovoljni korak natrag!

Gotovo sve standardne igračice napustile su klub. — Momčad sačinjavaju djevojčice od VI do VIII razreda Osnovne škole — Dugoselčani su (ipak) optimisti.

Ove natjecateljske sezone u Hrvatskoj rukometnoj ligi (za žene) nema rukometnog kluba »Jedinstvo« iz Dugog Sela. Uprava kluba odlučila je dobrovoljno napraviti — korak natrag i sudjelovati u borbama koje vode rukometašice zagrebačke zone (žene). Razlog je takvoj ali samo na prvi pogled čudnoj odluci valja tražiti u tome što su ovu inače odličnu momčad napustile gotovo sve standardne igračice. Tako na primjer Marijana Zajšek igra u zagrebačkoj »Trešnjevci«, Ljiljana Kurka u »Metalcu«, Marija Orešković u »Ivanici Gradu«, a Renata Pongrac otišla je u nogometaše u ženski NK »Merkur« i da dalje ne nabrajamo. Od sadašnjeg trenera ženske momčadi RK »Jedinstvo« Tihomira Pjevca saznali smo da momčad trenutno sačinjavaju početnice većinom učenice VI, VII i VIII razreda osnovne škole, koje se što zbog neujednaženosti, a što zbog nedovoljne fizičke spremne teško se suprotstavljaju mnogo iskusnijim igračicama iz klubova zagrebačke zone. Kakvi bi tek katastrofalni rezultati bili, da je momčad ostala u Hrvatskoj ligi, (našto je uoput budi rečeno imala pravo). Sve to, pomalo, razjašnjava razloge, koji su doveli do — dobrovoljnog koraka natrag.

Zanimalo nas je koji je razlog naveo standardne igračice »Jedinstva« da napuste momčad u kojoj su načinile svoje prve korake, koja je u dobroj mjeri od njih stvorila ono što danas jesu.

Saznali smo da je većina njih napustila klub ili iz obiteljskih razloga, ili stoga što se u Zagrebu školovala, tamo radila, pa čak i stanovala, pa im je teško bilo dolaziti na treninge u Dugo Selo, nekoliko puta tjedno. Osim toga zagrebački klubovi bili su za njih zainteresirani zbog kvalitete igračica. Ako k tome pribrojimo (ne kod svih) i materijalni interes — jasno je zašto je Dugosel'sko »Jedinstvo« ostalo kao »riba na suhom«.

Na treninzima što se ponegdjeljkom, srijedom i petkom

S lijeva nadesno: S. Skočilić, S. Lončarić, V. Malbaša, trener T. Pjavec, J. Pavlović, M. Duplić Lj. Svetec, B. Muhin (stoje), V. Gavranović, M. Makarun, V. Tot, I. Gavranović i M. Končić (čuče). Snimio I. Črnić

održavaju na igralištu RK »Jedinstvo« i na utakmicama u Dugom Selu gledaoci redovno viđaju novu postavu: Suzanu Skočilić, Sanju Lončarić, Jadranku Pavlović, Maju Duplić, Ljiljanu Svetec, Božicu Muhin, Viktoriju Gavranović, Mirjanu Makarun, Vesnu Tot, Zoricu Mucić, Dragicu Ribar, Dunju Maticu, Vesnu Dvanajšća, Ve-

snu Črnković, Ivanku Gavranović i Mirjanu Končić. Od stare momčadi tu su samo Vinka Malbaša i Ružica Galoši — rekao nam je Tihomir Pjavec. Gledaoci ih viđaju — vjeruju u njih. Vjeruju da će djevojke iz RK »Jedinstva« Dugo Selo opet zaigrati u Hrvatskoj ligi.

Ivica Črnić

Trenutak s noćnog treninga rukometašica RK »JEDINSTVO« iz Dugog Sela Snimio: I. ČRNIĆ

NOGOMET:

Završen jesenski dio prvenstva

Nakon 11. kola prvoga dijela prvenstva I. »A« razr. ZNS-a klubovi iz Dugog Sela postigli su dosta dobre rezultate i solidan plasman. Da je bilo više dobre igre, ozbiljnosti i borbenosti, možda bi plasman bio daleko viši. Ovako oba kluba moraju biti zadovoljni sa postignutim. Ostaje zato što bolje pripremiti momčadi za proljetni dio, a to znači početi na vrijeme s pripremama kako bi ekipe na vrijeme došle u potrebnu kondiciju i uigranost.

Analizirajući upravo završeni jesenski dio prvenstva, dolazi se do konstatacije da nam nogomet u Dugom Selu pokazuje vidni napredak. Razlog tome je konkurencija između »Jedinstva« i »Budućnosti« i borba za prestiž i bolji plasman. Prvu rundu dobio je »stariji« kojem je pripala pobjeda i u međusobnom susretu.

»Jedinstvo« je na tablici na 4. mjestu s istim brojem bodova kao i drugoplasirano »Špansko« i trećeplasirani

»Radnik«. Prvo mjesto u ovom razredu pripalo je ekipi »Naftaplina« iz Zagreba.

Igrači »Jedinstva« su uz malo više sreće i efikasnosti mogli biti na prvom mjestu. Kod kuće je izgubljena utakmica od Brezovice i igrano neriješeno sa »Slobodom« iz Ivanje Rijeke. U gostima su osvojeni bodovi u Zagrebu protiv ZET-a, Zelini i Sesv. Kraljevcu dok je protiv »Poleta« u Zagrebu osvojen samo bod. Izgubljena je utakmica sa Španskim »malo« većim rezultatom jer na ovoj utakmici ekipa nije igrala svoju igru.

Kod kuće su pobijedili glavni rivali »Naftaplina« i »Radnik«, te »Maksimira« i »Budućnost«, lokalni suparnik.

Kod »Jedinstva« treba istaći dobru igru Đivan Ivica, Mihir Marijana, Košćec Ivica kao i najboljeg strijelca Đivan Marijana.

U ekipi je bilo i opomenutih igrača i jedno isključenje koje je završilo ukorom.

NK »Budućnost« je nakon 11. kola završilo na 7. mjestu što predstavlja solidan plasman s obzirom da je ekipa tek ove godine osnovana i da je doživjela dvije male »katastrofe« u vrijeme kad još nije riješila pitanje golmana. Sada kad gol brani »veteran« Gojšek Darko, postignute su neke vrijedne pobjede. Gostujući, ekipa »Budućnosti« osvojila je samo dva boda u Zelini, dok su ostale utakmice izgubljene. Kod kuće ekipa je postigla 5 pobjeda i samo jednu utakmicu izgubila. Među najbolje igrače ide svakako Bogović Blaž koji je glavni nosilac igre cijele ekipe i najbolji strijelac te Stričko, Sipka i Tečić Stipe. Disciplina je bila dobra sve do 10. kola, kada je od strane dvojice igrača napravljen nesporski ispad pa su akteri kažnjeni jednogodišnjom i osmomjesečnom zabranom igranja.

Sada nastupa stanka od mjesec dana kada će opet započeti pripreme za proljeće i borbu za najviši plasman.

Matični ured

Rođeni:

Zeljka Martinčić, kći Marijana i Đurđica rođena 3. 10. 1971. god.

Vjenčani:

Anto Filipović i Marijana Kovačević, vjenčani 2. 10. 1971.

Branko Hegedušić i Blanka Repić, vjenčani 9. 10. 1971.

Ivan Antoljak i Katica Pintarić, vjenčani 9. 10. 1971.

MJESNI URED BRCKOVLJANI

Miroslav Varga i Terezija Šćurić, vjenčani 30. 9. 1971.

MATIČNI URED DUGO SELO

Umrli:

Antun Đurak star 85 godina, umro 3. 10. 1971., Marica Papa stara 86 godina, umrla 1. 10. 1971., Tomo Jamrišek star 64 godine, umro 8. 10. 1971. godine, Ana Klarić stara 68 godina umrla 1. 10. 1971., Dora Jurišević stara 84 godine, umrla 12. 10. 1971., Jalža Kapitan stara 82 godine, umrla 13. 10. 1971., Ivan Podlejan star 21 godine, umro 3. 10. 1971., Josip Novak star 50 godina, umro 21. 10. 1971., Stjepan Čvorig star 30 godina, proglašen umrlim.

MJESNI URED BRCKOVLJANI

Milan Katić star 47 godina, umro 3. 10. 1971., Kata Košković stara godine umrla 16. 10. 1971., Mišo Zajec star 80 godina umro 17. 10. 1971.

MJESNI URED OBOROVO

Ljudevit Puž, star 89 godina umro 3. 10. 1971., Kata Košković stara 76 godina umrla 8. 10. 1971., Ana Kosec stara 60 godina umrla 15. 10. 1971.

OGLAS

Molimo sve porodice na području komune Dugo Selo koje su voljne primiti na odgoj i uzdržavanje djeteta bez roditeljskog staranja, neka se jave Referadi za socijalnu zaštitu općine Dugo Selo. Sve informacije u vezi sa smještajem djece kao i u vezi sa naknadom za smještaj možete dobiti kod iste referade.

Socijalni radnik:
K. S.

Povodom godišnjice smrti naše drage supruge, majke, bake i prabake srdačno zahvaljujemo svim rođacima, prijateljima i znanjcima kojima je u dubokom sjećanju i koji joj redovno posjećuju grob i kite svježim cvijećem.

Zahvaljuju:
Suprug Ivan Habeković, kćer Tuđa Marija sa obitelji, Ivanka Štefanović i Ljubica Petek sa obitelji

Kino »Preporod«

19 sati radnim danom
17 sati i 20 sati nedjeljom

17. XI srijeda	U DOBA CARLSTONA (talij. kriminalistički)
20. i 21. XI subota i nedjelja	KOMPANIJA ZA UMRSTVO (engl. krim. komedija)
24. XI srijeda	SVETAC PROTIV MAFIJE (engl. kriminalistički)
27. i 28. XI subota i nedjelja	JAHAC BEZ MILOSTI (amer. vestern)
29. i 30. XI ponedjeljak i utorak	CABASKO (američki)
1. XII srijeda	ČOVJEK NAZVAN KONJ (američki vestern)
4. i 5. XII subota i nedjelja	OPATICA IZ MONZE (talij. povijes. drama)
8. XII srijeda	NEVINA LJUBAV (engl. drama)
11. i 12. XII subota i nedjelja	OKRENT SE UBIT CU TE (amer. vestern)

DUGOSEL'SKA KRONIKA — glasilo društveno-političkih organizacija općine Dugo Selo izlazi svakog 20. u mjesecu. Izdaje: Općinska konferencija SSRNH Dugo Selo. Glavni i odgovorni urednik: Rudolf Galovec, Brckovljani 12. Uređuje redakcijski odbor: Beltzar Božiković, Đurda Babić, Pavao Škrlec, Inž. Marijan Sket, Ivica Kulaš Harcet Đuro i Galovec Rudolf. Tisak »ZRINSKI« Čakovec — Cijena pojedinih broja: 1,00 dinara, Pretplata tromjesečna 3,00 dinara, polugodišnja 6,00 dinara godišnja 12,00 dinara. Pretplate se šalju na žiro-račun Općinske konferencije SSRNH Dugo Selo br. 3011-8-34 SDK — Dugo Selo.